

EESTI NOORTEÜHENDUSTE LIIDU PLATVORM 2013. AASTA KOHALIKEKS VALIMISTEKS

NOORTE OSALEMINE

Peamiste probleemidena näeme vähest teadlikkust noortepoliitikast ja noorte kaasamisest, kusjuures ametnikel ja otsustajatel puuduvad sageli oskused noorte kaasamiseks. Noored ei saa osaleda kohalike poliitikate kujundamisel (ka noorsootöö korraldamisel) ning neil puudub harjumus ja positiivne kogemus. Koolidemokraatia on algeline (õpilastel ei ole piisavalt aktiivse osalemise võimalusi).

Lahendused:

- Kohaliku omavalitsuse põhimääruses sätestada noorte osaluskogu kaasamise viis ja meetod noori puudutavate otsuste tegemisel. Kaasata noorte esindajad volikogu komisjonide töösse.
- Kaasata noorte osaluskogu omavalitsuse noorsootöö korraldamisel ja rahastamisel.
- Pakkuda ametnikele ja otsustajatele koolitusi noortepoliitikast.
- Suurendada noorte osalemise ja kaasamise alast teadlikkust ja võimekust otsustajatel, noortega töötavatel spetsialistidel ja noortejuhtidel.
- Edendada koolidemokraatiat ja õpilaste osalemisvõimalusi neid puudutavate otsuste kujundamisel.
- Luua osaluskogude, õpilasesinduste ja teiste noorteühenduste koolitus- ja toetusprogramm.

NOORTE OMAALGATUSE SOODUSTAMINE JA NOORSOOTÖÖ

Noorte omaalgatuse ja noorsootöös ning huvihariduses osalemise eelduseks on info olemasolu, kuid sageli see puudub. Vähe on noortega töötavaid spetsialiste ja noorsootöötajaid, kes noori nõustaks ja toetaks. Kui spetsialistid olemas on, ei ole nende omavaheline koos- ja võrgustikutöö piisav. Noorsootöö ja huviharidus ei ole kõigile kättesaadav ega piisavalt kvaliteetne.

Suure probleemina näeme omavalitsuse kesist huvi piirkonnas tegutsevate noorteühenduste vastu. Noorteorganisatsioonide ja -projektide toetamine omavalitsuse poolt ei ole piisav ega läbipaistev. Lisaks noorteühendustele ei tunnusta omavalitsus ka noori vabatahtlikke.

Lahendused:

- Arendada välja kõigi osapoolte (kool, noortekekus, omavalitsus ja selle allasutused, noorteühendused jt) koostöös terviklik noorteinfo levitamise plaan.
- Muuta kohaliku tasandi noorteühenduste ja -projektide rahastamise süsteem läbipaistvaks ja kaasata noori rahastusotsuste tegemisse.
- Tagada osaluskogudele ja noorteühingutele tegevustoetus.
- Pakkuda noorteühendustele võimalust kasutada tasuta omavalitsuse ruume ühenduse tegevuseks.
- Pakkuda noorteühendustele ja noortegruppidele tasuta reklaami kohalikus lehes või omavalitsuse koduleheküljel.
- Pakkuda noorteühendustele mahakandmisele minevat tehnikat (printerid, dataprojektorid jmt).
- Suurendada omavalitsuste vahelist koostööd noorsootöö ja huvihariduse korraldamisel.

- Suurendada mitteformaalse ja formaalse hariduse lõimimist läbi ühisprojektide ja info levitamise.
- Toetada rohkem huviharidust ja noorsootööd (korrastada vajadusel ruume, vältida osalustasusid, mis oleks osalemisel takistuseks).
- Toetada noorteühingutes toimuvat regulaarset huvitegevust (sarnaselt Tartu Linnavalitsusele).
- Tunnustada noori vabatahtlikke.

TÖÖHÕIVE JA NOORTE SOTSIAALSED GARANTIID

Äärealadel on raske luua ja leida töökohti, noortele ei pakuta suvel töötamise ja maleva töös osalemise võimalusi. Probleemiks on vähene karjääriõpetus koolides ja omavalitse vähene panus noorte töötute leidmisse ning toetamisse. Omavalitsused ei toeta noorte iseseisva elu alustamist.

Lahendused:

- Toetada noorteühinguid karjäärivalikuga seotud tegevuste toomisel enda tegevuskavasse;
- Tagada karjääriõpe ja –nõustamine kõigile noortele.
- Töötada välja ennetusprogrammid ja kokku kutsuda võrgustik noorte NEET olukorda sattumise vältimiseks.
- Luua karjäärilaagrite ja –kursuste programmid koolist lahkunud noortele.
- Suurendada kõigi noorte sh eriti töötute noorte osalemist vabatahtlikus töös ja enam väärtustada vabatahtliku töö rolli ning sealt saadava praktilist kogemust.
- Pakkuda noortele rohkem suvetöö ja praktika võimalusi ja laiendada õpilasmalevate programmi.
- Toetada koolide, ettevõtete ja mittetulundusühingute ühisprojekte ja –tegevusi.
- Suurendada noorsootöö asutuste, koolide ja ettevõtete koostööd tööturule sisenemiseks ja seal püsimiseks vajalike sotsiaalsete oskuste arendamisel. Pakkuda koostöös vaba- ja valikaineid (k.a suhtlemisõpetus).
- Luua teavitus ja toetusprogrammid ettevõtluse edendamiseks. Programmide olemasolul panna rohkem rõhku teavitustööle noorte seas.
- Toetada noorte iseseisva elu alustamist munitsipaalalamupindade võimaldamisega majanduslikult vähekindlustatud noortele.

ELUKESKKOND

Omavalitsus ei panusta piisavalt narkomaania, alkoholismi, koolivägivalla jmt ennetustöösse. Paljudes omavalitsustes on erivajadustega noortele ligipääs haridusasutustele (sh huvikoolid, noortekeskused jmt) raskendatud. Noorte aktiivset osalemist noorsootöös ja huvitegevuses takistab puudulik transpordisüsteem: bussid käivad liiga vähe ja noortele ebasobivatel kellaaegadel. Probleem on eriti terav äärealadel. Lisaks on kesised sportimisvõimalused.

Lahendused:

- Toetada igakülgset noorte omaalgatusi, mis aitavad paremaks muuta elukeskkonda.
- Töötada välja ennetusprogrammid narkootiliste ja psühhotropsete ainete, alkoholi ja tubakatoodete tarbimise ja koolivägivalla vastaseks varajaseks ennetustööks.
- Korrastada transpordivahendite graafikud vastavalt noorte vajadustele.
- Kehtestada noortele mõeldud asutustele universaalse disaini põhimõtted, võimaldada nende kasutamine ka puude või terviseprobleemide korral.
- Arendada noorte osalusel sportimisvõimalusi, vajadusel teha seda koostöös teiste omavalitsustega.
- Tagada sportimisvõimalused ka majanduslikult vähekindlustatud noortele.